

شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای زیست‌بوم کسب و

کارهای نوپا (استارت‌ها) در بخش کشاورزی ایران

علیرضا نوروزی^۱، حسن صدیقی^۲، عنایت عباسی^۳، حسین شعبانعلی فمی^۴ و

حمیدرضا مختاری اسکی^۵

۱- دانشجوی دکتری ترویج کشاورزی پایدار و منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس

۲- دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۳- دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران (enayat.abbasi@modares.ac.ir)

۴- استاد گروه مدیریت و توسعه کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

۵- استادیار مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره)، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

چکیده

شرکت‌های موفق استارت‌آپی از توانایی ایجاد مشاغل و کمک به رفاه اقتصادی برخوردارند و در عین حال نیازمند زیست‌بوم مناسب توسعه یافته برای شکل‌گیری و فعالیت هستند. هدف این مطالعه، شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای زیست‌بوم کسب و کارهای نوپای بخش کشاورزی ایران بود. روش پژوهش حاضر کیفی بوده که یافته‌های تحقیق از طریق مرور منابع و مصاحبه با ۱۲ متخصص این حوزه به دست آمد. بر اساس یافته‌های حاصل از بخش مرور منابع، هشت عنصر اصلی (مالی، جمعیت‌شناسی، بازار، آموزش، سرمایه انسانی، فن‌آوری، کارآفرین و عوامل حمایتی) به عنوان عناصری شناسایی شد که مستقیم یا غیرمستقیم بر استارت‌آپ‌ها تأثیرگذار و مهم هستند. همچنین نتایج حاصل از مصاحبه نشان داد که مهم‌ترین نقاط قوت زیست‌بوم استارت‌آپ‌های کشاورزی عبارت‌اند از: توجه ویژه وزارت جهاد کشاورزی و اجرای پروژه کسب و کارهای نوپای کشاورزی، وجود امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری وزارت جهاد کشاورزی و بازار بزرگ بخش کشاورزی. مهم‌ترین نقاط ضعف عبارت‌اند از تمرکز بالای استارت‌آپ‌ها در یک حیطه از زنجیره ارزش محصولات، عدم آزادسازی داده‌ها و اطلاعات بخش کشاورزی و کمبود نیروی انسانی متخصص در حوزه استارت‌آپ‌های کشاورزی. وجود فرصت در تمام حلقه‌های زنجیره ارزش بخش کشاورزی ایران، افزایش گسترش اینترنت برای نفوذ استارت‌آپ‌ها و وجود نمونه‌های موفق استارت‌آپ در سایر بخش‌ها به عنوان مهم‌ترین فرصت‌ها و امکان دخالت دولت و شکل‌گیری استارت‌آپ‌های دولتی، بروکراسی بسیار بالا و تعدد قوانین مربوط به مجوزها و نبود قوانین حمایتی برای رشد استارت‌آپ‌ها به عنوان مهم‌ترین تهدیدهای پیشرو معرفی شده‌اند.

واژه‌های کلیدی: زیست‌بوم، کسب و کارهای نوپا (استارت‌آپ)، بخش کشاورزی